

SAKSUTSKRIFT

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	08.09.2015	142/15

Høringsuttalelse angående leveringspliktige kommunikasjons tjenester

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har behandlet saken i møte 08.09.2015 sak 142/15

Protokoll

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Høringsuttalelse angående leveringspliktige kommunikasjontjenester

Arkivsak-dok. 15/07102-3
Saksbehandler Ola Kjelvik

Saksgang
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Møtedato
08.09.2015

Saksnr
142/15

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Det er vårt klare råd at leveringsplikt på fasttelefoni bør opprettholdes til de husstander og næringsdrivende som ikke har tilbud om bredbånd med tilstrekkelig kapasitet eller et tilbud om god innendørs dekning på mobil tale.

Vi støtter rapportens forslag om innføring av leveringsplikt også på bredbånd under gitte forutsetninger:

- Det er vår oppfatning at høringssakens forslag om krav til minimumshastighet 4/1 MB er for defensivt og lite framtidsretta. Det er viktig å legge til rette for utbygging av bredbånd med tilstrekkelig kapasitet for å legge til rette for vekst og utvikling i hele Norge.
- Hvis man vedtar leveringsplikt på grunnleggende bredbånd må det samtidig tilrettelegges for videre utbygging av høyhastighetsbredbånd. Dette kan gjøres gjennom en videreføring av dagens støtteordningen for bredbåndsutbygging
- Hvis leverandører pålegges leveringsplikt bør staten dekke mellomlegget mellom kunde verdi og utbyggingskostnad.

Fylkesrådets vurdering

Jeg synes det er en selvfølge at samferdselsdepartementet må opprettholde kravet om leveringsplikt på telefoni til alle fastboende inntil tilbudet blir erstattet med en annen fullgod løsning. Vi er positive til at det foreslås leveringsplikt også på bredbånd men definisjonen av grunnleggende bredbånd som 4 Mb nedstrøms og 1 Mb oppstrøms vil bli for snever innen svært kort tid. Vi ber derfor departementet vurdere høyere hastigheter som sikrer et godt tilbud for framtida og som tilrettelegger for vekst og utvikling i hele Norge.

Tilgang til høyhastighets bredbånd er i økende grad en basis forutsetning for de aller fleste bedrifter, uavhengig av størrelse og bransje – både for eksisterende bedrifter og for nyetablerere. Bredbåndstilknytning er i økende grad avgjørende for bedriftenes markedsadgang, spesielt for distriktskommuner hvor avstand til aktuelle markeder ofte kan være stor. At befolkningen og næringslivet har tilgang til bredbånd med tilstrekkelig kapasitet er derfor i offentlighetens interesse.

Steinkjer 1. september 2015

Terje Sørvik
fylkesråd for regional utvikling
(sign)

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har laget et rapport som omhandler forholdet til leveringsplikt på telefoni og bredbåndstjenester. Samferdselsdepartementet har sendt saken på høring og ber om innspill før departementet skal starte sin behandling av saken.

I vedlagte rapport anbefaler NKOM at Telenors plikt til å gi tilgang til offentlig telefonitjeneste delvis opprettholdes fram til det er etablert bredbåndstilbud som oppfyller definerte minstekrav.

NKOM anbefaler at grunnleggende bredbånd med minst 4 Mbit/s nedstrøms og 1 Mbit/s oppstrøms hastighet inkluderes i de leveringspliktige tjenestene. Det anbefales at satellitt bredbånd ikke vurderes til å dekke minstekravet på grunn av at forsinkelser i dataoverføring gjør denne tjenesten lite egnet for IP telefoni.

Når det gjelder leveringsplikten på bredbånd foreslås det at den utlyses for spesifikke geografiske områder som foreksempel fylker. Dette vil kunne bety at den dominerende leverandøren av bredbåndstjenester i hvert enkelt fylke vil kunne bli pålagt leveringsplikt på et grunnleggende bredbåndstilbud.

Hvis man legger til grunn at ca 100 000 husstander i Norge pr 2015 mangler et grunnleggende bredbåndstilbud med mulighet for minimum 1 Mbit/s opplastning til nettet er det beregnet at ordningen vil kunne få en kostnad på ca 4 – 5,4 mrd. kr. Det forventes at utbyggere vil finansiere kundeverdien på hver enkelt oppkopling. NKOM lanserer tre ulike modeller for finansiering av resten av utbyggingen:

1. Et finansieringsfond bygd opp av gebyrer i bransjen. Som eksempel nevnes et gebyr per kunde for alle leverandører av bredbåndstjenester
2. Direkte statsstøtte
3. En kombinasjon av alternativ en og to.

Vedlegg

1. Brev fra SD datert 03.07.2015. Høring – Nkoms rapport om leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover – Telefonitjenester og bredbånd.
2. NKOM – Rapport datert 29 mai 2015. Leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover.

Saksframstilling

Bakgrunn

Samferdselsdepartementet (SD) ber i brev datert 03.07.2015 bedt om kommentarer til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKOM) rapport «Leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover – Telefonitjenester og bredbånd».

Gjennom avtale mellom Staten ved SD og Telenor ASA av 1. september 2004 om leveringspliktige tjenester har Telenor i dag leveringsplikt på telefonitjenester til et hvert sted med fast helårlig bosetting eller næringsvirksomhet.

Den teknologiske utviklingen går raskt og SD ønsker en ny vurdering av ordningen med leveringsplikt blant annet i forhold til om leveringsplikten også skal omfatte bredbånd med grunnleggende god kvalitet.

Problemstillinger

Telefon

Det foreslås at leveringsplikt på fasttelefoni kan opphøre hvis alle husstander og næringsvirksomheter får tilgang til et bredbåndstilbud som tilfredsstillende minstekravet på datahastighet. Dvs at det legges opp til at IP telefoni og mobiltale skal være en fullgod erstatter for fasttelefon (PSTN/ISDN).

Utifra beredskapshensyn i kommunene bør det kreves at bredbåndstilbudet som skal erstatte fasttelefoni løsninger til kommunens administrasjon bør være fastlinje bredbåndstilbud. Dvs at mobiltbredbånd ikke bør vurderes som godt nok i denne sammenhengen. Mange kommuner har i dag flere telefoni løsninger for å sikre tilstrekkelig beredskap. Det anslås for eksempel at ca halvparten av kommunene i Nord-Trøndelag har tilgang til satellitt-telefon. Det nye nødnettet for brann, helse og politi bedrer også beredskapssituasjonen for kommunene.

NKOM foreslår at følgende tjenester fjernes fra leveringsplikten:

- Offentlige betalingstelefoner
- Nummeropplysningstjenester
- Elektronisk telefonkatalog

Bredbånd

Innføring av leveringsplikt også på bredbånd til alle husstander og næringsdrivende framstår som en god ide. Etter vår mening er høringssaken for defensiv når det gjelder krav til datahastighet. Når departementet nå skal vurdere leveringsplikt også på bredbånd må det settes minste krav til datahastighet som sikrer et godt tilbud for framtida og som tilrettelegger for vekst og utvikling i hele Norge.

At bredbånd er viktig for næringsutvikling ute i distriktene har flere undersøkelser vist. En rapport fra IKT-Norge viser at bedre bredbåndsdekning vil ha positive effekter på flere områder. Bant annet er det viktig for å hindre fraflytting og øke verdiskapning. God bredbåndsdekning er avgjørende for små bedrifter og gründere i etableringsfasen. Det gir også befolkningen i distriktene tilgang til mange av de samme tjenestene som de som bor i sentrale strøk. Alle innbyggere må derfor få ta del i "den digitale allemannsretten".

EUs USO direktiv som ligger til grunn for dagens avtale om leveringsplikt omtaler at medlemsstatene i saker med leveringsplikt på bredbånd bør kunne kreve hastigheter opp mot det som tilbys majoriteten av folket.

Dekningsundersøkelser fra 2014 viser at minst 50% av husstandene i Norge har tilbud om 100 Mbit/s eller høyere hastigheter pr i dag. 95% av husstandene har tilbud om 12 Mbit/s eller høyere nedstrømskapasitet.

Hvilken funksjonalitet bør som et minimum tilbys sluttbruker

Hvilken hastighet som bør tilbys som et minimum bør ta utgangspunkt i hvilke tjenester man mener bør kunne tilbys til alle.

Kapasitet (symetrisk)	Eksempel på bruksområde og innhold levert i sanntid
500 kbit/s-1 Mbit/s	Bredbåndstelefon E-post Surfing på nett Musikkstrømming Video med lav kvalitet Nettradio
1 Mbit/s-5 Mbit/s	E-post med store vedlegg Fjernovervåkning IP-TV (en kanal med middels kvalitet) Musikkstrømming med høy kvalitet
5 Mbit/s-10 Mbit/s	Fjernarbeid IP TV flere kanaler Video med høy kvalitet Nettspill Grunnleggende medisinske applikasjoner Fjernundervisning Smarthusløsninger
10 Mbit/s – 50 Mbit/s	Telemedisin Undervisningstjenester IP TV med høy kvalitet Avanserte nettspill Fjernarbeid med video av høy kvalitet Avanserte smarthusløsninger Fjernovervåkning med høy kvalitet

Kilde: Rapport fra NKOM ang leveringspliktige kommunikasjontjenester 29. mai 2015.

Økende bruk av skytjenester og velferdsteknologi gir et økende behov for oppstrømskapasitet. Når det er flere hjemme som bruker internett samtidig er det viktig å huske på at båndbredden deles og hver enkelt arbeidsoppgave trekker sine Mbits. Det er viktig at dette tas med i betraktninga når man skal sette minimumskrav til datahastighet. Vår oppfatning er at et minimums krav til datahastighet ikke bør være lavere enn at alle skal kunne ha mulighet til å benytte blant annet:

- Bredbåndstelefon
- Epost, nettbank
- Undervisningsløsninger og mulighet for fjernarbeid
- Offentlige tjenester
- Helse og velferdsteknologi
- E- handel
- Sosiale medier/nettaviser

- Videokonferanse (viktig for næringslivet spesielt i områder med lange reiseavstander)
- Bruk av skytjenester

Leveringsplikt for leverandører med dominerende markedsposisjon

De fleste områdene som i dag mangler bredbåndsdekning er områder som på kommersiell basis ikke vil bli utbygd av aktørene. Mange lokale bredbåndstilbydere har ikke økonomiske muskler til å realisere en leveringsplikt uten at det følger med statlig finansiering. Hvis leverandører pålegges leveringsplikt bør staten dekke mellomlegget mellom kunde verdi og utbyggingskostnad.

Mange lokale bredbåndstilbydere tilbyr hovedsakelig fiberbredbånd til sine kunder. Nasjonale selskaper som for eksempel Telenor tilbyr i tillegg 4G, ADSL og hybridløsninger kobber/fiber. Kostnaden med å bygge fiber ut til de siste husstandene i et område er ofte høy. Hvis leveringsplikten blir basert på anbudsrunder med fokus på pris vil nasjonale tilbydere som Telenor, Netcom og ICE kunne bli forfordelt. En løsning med pålegg om leveringsplikt basert på for lave krav om hastighet vil i verste fall virke konkurransevridende.

Dagens statsstøtteordning for bredbåndsutbygging gjør det mulig å få bygd ut også høyhastighetsnett til områder som i utgangspunktet ikke blir bygd ut av kommersielle aktører. Selv om utbyggingen går for sakte på grunn av for liten tilgang til penger realiseres utbygging av høyhastighetsnett sakte men sikkert i mange såkalte «ikke kommersielle områder». Høyhastighetsnett også i distriktene mener vi er en framtidens strategi som legger til rette for økt verdiskaping og bolyst og det er derfor viktig at staten tilrettelegger for dette.

Vi er derfor skeptiske til at leveringsplikten skal erstatte dagens statsstøtteordning. Hvis minimumskravet til hastighet settes for lavt vil vi kunne sitte igjen med situasjon hvor det vil bli bygd ut 4G mobilnett. Det vil i neste omgang bli umulig å få bygd ut høyhastighetsnett som fiberbredbånd til de husstandene som omfattes av leveringsplikten fordi det ikke lenger finnes statlig støtte til dette.

Det er derfor viktig at hvis man vedtar leveringsplikt på grunnleggende bredbånd samtidig tilrettelegger for videre utbygging av høyhastighetsbredbånd. Dette kan gjøres gjennom en videreføring av støtteordningen for bredbåndsutvikling.

RETT UTSKRIFT
DATO 8.september.2015